

Együttműködés a tudományos információs szolgáltatások területén

Az NDK-ban a könyvtárgépesítés – mikroszámítógépek és reprográfiai eszközök könyvtári alkalmazása – még távolról sem mondható befejezettnek. A tudományos tájékoztatás területén az együttműködés feltételei:

- ▶ a "szürke irodalom" koordinált beszerzése és feltárása;
- ▶ kölcsönösen gyors hozzáférési lehetőségek biztosítása, a könyvtárközi kölcsönzés korszerűsítése;
- ▶ a Műszaki Egyetem K+ F eredményeinek számítógépes feldolgozása és átadása az iparvállalatoknak;
- ▶ a szelektív információterjesztés bővítése;
- ▶ az információhasználók oktatása és képzése, a számítógéppel segített információkeresés megismertetése;
- ▶ a tájékoztatói, irodalomkutatói lehetőségek kihasználása;
- ▶ a szerződéses kapcsolatok elmélyítése.

Az Egyetemi Könyvtár 1972 óta egy ún. "kooperációs egyesület" keretében végzi a megye felsőszintű vezetőinek információellátását. 1980-ban

létrehozták az Egyetemi Könyvtár Műszaki Szabadalmi Társulatát, amely a szabadalmi információk gyűjtését és feldolgozását végzi, együttműködve a Találmányi és Szabadalmi Hivatallal és a területi ipari központokkal.

Az egyetemen nagy súlyt helyeznek az információs szakemberek, a felhasználók és az egyetemi oktatók képzésére is. A Gépészmérnöki Kar Szakkönyvtára kétéves kurzusokat szervez könyvtári szakmunkások képzésére. A kisebb ipari és kutatóintézeti szakkönyvtárak módszertani központjaként tanácsadással, könyvtárszervezési feladatokkal is foglalkozik.

Együttműködés alakult ki az Egyetemi Könyvtár és a Könyvtáregyesület megyei szervezete között is. Az évenkénti Augustusburgi Könyvtáros Találkozó rendszeres szakmai tapasztalatcserére nyílik mód. A különböző profilú tájékoztatói szervezetek közötti jó együttműködésre például szolgálhat a jénai és a freiburgi kooperációs szervezet is.

/SONNTAG, F.: Stand und Perspektiven territorialer Kooperation technischer Bibliotheken und Informations-einrichtungen im Bezirk Karl-Marx-Stadt. = Zentralblatt für Bibliothekswesen, 103. köt. 1. sz. 1989. p. 36–38./

(Nagy Gábor)

A British Library elkötelezte magát a CD-ROM mellett

A British Library (BL) kutatási-fejlesztési részlege két kísérleti CD-ROM kiadvány előállításában vett részt, ezek a BLAISE-LINE adatbázisából kiválogatott adatokat tartalmaznak, és UNIX operációs rendszerben voltak használhatók. A könyvtár az optikai lemezes technikát a dokumentumszolgáltatásban, a hagyományos kiadói tevékenységben, valamint az állományvédelemben is alkalmazta. Részt vett az ADONIS vállalkozásban, a digitális optikai adathordozók lehetséges alkalmazásainak felkutatásában stb. Vizsgálódások folynak a CD-ROM-on kínált bibliográfiai termékek piacának felmérésére. A brit nemzeti bibliográfia 1 millió UKMARC formátumú, 1950-ig visszanyúló rekordállománya egy új szolgáltatási rendszer alapja lehet, amelyet a könyvtár általános katalógusának több mint 4 millió konvertált rekordja egészít ki. Az ADONIS program mellett a nemzetközi dokumentumszolgáltatás segítésére a könyvtár egy külön, állománylistákat tartalmazó optikai lemez előállítását is fontolgatja. Emellett a társadalomtudományok területén szakosított tudományos katalógusok kiadásáról is szó van (18. századi katalógus, ösnyomtatványok katalógusa stb.).

A könyvtár bibliográfiai szolgálata fontos szerepet játszik a könyvtár bibliográfiai termékeinek megfelelő, egységes operációs környezet kidolgozásában, egy

nagyszabású CD-ROM termék előkészítésében, valamint a CD-ROM-on közreadandó nemzeti bibliográfiai adatbázisok terjesztésének nemzetközi szabványosításában.

A BL a közeljövőben a CD-ROM termékek egész sorának megjelentetését tervezi a kumulált nemzeti bibliográfiai adatbázisra alapozva. Ezeket a kiadás éve szerint úgy tagolják, hogy egy rész ráférjen egy lemezre. A fő anyagokhoz kiegészítő adatbázisokat is megjelentetnek a könyvtár állományából. Nagy példányszámra törekszenek, a lemezek használatához szükséges hardvert pedig úgy tervezik meg, hogy a CD-ROM-lejátszó berendezésen kívül az IBM PC-vel kompatibilis mikroszámítógép lehetőségeit ne haladja meg. Ezek a CD-ROM termékek egyszerre elégítik majd ki a katalógizálási és az információkeresési igényeket, beleértve az adatbázisok egyes részeinek letöltését.

/McSEAN, T.: British Library's commitment to CD-ROM. VINE '68, 1987. nov. p. 28–36./

(Mándy Gábor)